

WYDZIAŁ INFORMATYKI I ZARZĄDZANIA	
KARTA PRZEDMIOTU	
Nazwa przedmiotu w języku polskim ... Uczenie maszynowe w systemach sterowania	
Nazwa przedmiotu w języku angielskim ... Machine learning for control systems	
Kierunek studiów (jeśli dotyczy): ... Inżynieria systemów	
Specjalność (jeśli dotyczy):	
Poziom i forma studiów:	I / II stopień / jednolite studia magisterskie*, stacjonarna / niestacjonarna*
Rodzaj przedmiotu:	obowiązkowy / wybieralny / ogólnouniwersytecki*
Kod przedmiotu	INZ001859
Grupa kursów	TAK / NIE*

	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	15	15			
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	60	90			
Forma zaliczenia	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*
Dla grupy kursów zaznaczyć kurs końcowy (X)					
Liczba punktów ECTS	2	3			
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)		2,4			
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego kontaktu (BK)	1,6				

*niepotrzebne skreślić

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

1. Znajomość podstaw algebry liniowej, w szczególności umiejętność posługiwania się notacją macierzową.
2. Znajomość podstaw analizy matematycznej.
3. Znajomość podstawowych pojęć statystyki.
4. Znajomość podstawowych pojęć i technik optymalizacji.

CELE PRZEDMIOTU

C1 Zaznajomienie z podstawami teoretycznymi metod z zakresu uczenia maszynowego oraz podstawowymi zastosowaniami w obrębie systemów sterowania.

C2 Opanowanie najważniejszych narzędzi analitycznych koniecznych do rozumienia i posługiwania się metodami uczenia maszynowego w projektowaniu systemów sterowania.

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z zakresu wiedzy:

PEK_W01 Znajomość podstawowych pojęć, metod i algorytmów uczenia maszynowego.

PEK_W02 Znajomość zastosowań metod uczenia maszynowego w projektowaniu systemów sterowania.

Z zakresu umiejętności:

PEK_U01 Umie projektować systemy sterowania wykorzystujące techniki uczenia maszynowego.

Z zakresu kompetencji społecznych:

PEK_K01 Umie ocenić przydatność i znaczenie informacji pochodzących z różnych źródeł.

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć - wykład		Liczba godzin
Wy1	Wstęp. Złożone i inteligentne systemy sterowania.	1
Wy2	Typowe zadania: predykcja, estymacja, sterowanie, detekcja zmian.	1
Wy3	Estymacja stanu procesu. Filtr Kalmana.	2
Wy4	Rodzina filtrów Kalmana: rozszerzony, bezśladowy, cząsteczkowy, zagregowany.	1
Wy5	Algorytmy detekcji zmian.	2
Wy6	Sekwencyjny problem decyzyjny. Proces decyzyjny Markowa.	1
Wy7	Uczenie ze wzmocnieniem i sterowanie robotami. Programowanie dynamiczne.	2
Wy8	Systemy wielorobotowe i wieloagentowe.	2
Wy9	Sieci neuronowe.	2
Wy10	Adaptacja w systemach sterowania.	1
	Suma godzin	15

Forma zajęć - ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw1	Powtórzenie wybranych wiadomości: estymator najmniejszych kwadratów i maksymalnej wiarygodności, estymator Bayesa.	3
Ćw2	Rekurencyjne algorytmy estymacji. Filtr Kalmana.	2
Ćw3	Opisy złożonych systemów sterowania.	2
Ćw4	Programowanie dynamiczne i proces Markowa.	2
Ćw5	Uczenie ze wzmocnieniem.	2
Ćw6	Regulator neuronowy.	2
Ćw7	Kolokwium.	2
	Suma godzin	15

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1. Wykład tradycyjny. Prezentacje multimedialne.

N2. Praca własna studenta – studia literaturowe.

N3. Rozwiązywanie zadań obliczeniowych oraz zadań z treścią.

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Oceny (F – formująca (w trakcie semestru), P – podsumowująca (na koniec semestru))	Numer efektu uczenia się	Sposób oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F1	PEK_W01, PEK_U01	Kolokwium z ćwiczeń
F2	PEK_U01, PEK_K01	Aktywność podczas zajęć
F3	PEK_W01, PEK_W02	Egzamin z wykładu
P1 – ocena z ćwiczeń uwzględniająca F1 i F2		
P2 – ocena z wykładu na podstawie F3		

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

LITERATURA PODSTAWOWA:

- [1] Dimitri P. Bertsekas, John N. Tsitsiklis, John Tsitsiklis, Dimitri P. Bertsekas, *Neuro-Dynamic Programming*, Athena Scientific, 1996
- [2] Bertsekas, D. P., Bertsekas, D. P., Bertsekas, D. P., & Bertsekas, D. P., *Dynamic programming and optimal control*, Athena scientific, 1995
- [3] Fredrik Gustafsson. *Adaptive filtering and change detection*. New York: Wiley, 2000
- [4] Dan Simon, *Optimal state estimation: Kalman, H infinity, and nonlinear approaches*. John Wiley & Sons, 2006
- [5] Simon Haykin, *Neural networks and learning machines*, New York: Prentice Hall, 2009

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- [1] Marco Wiering, Martijn van Otterlo, *Reinforcement Learning: State-of-the-Art*, Springer 2012
- [2] Richard S. Sutton, Andrew G. Barto, *Reinforcement Learning: An Introduction*, 2ed, The MIT Press 2015
- [3] Jiming Liu, Jianbing Wu, *Multiagent Robotic Systems*, CRC Press 2001
- [4] Gerhard Weiss, *Multiagent Systems: Intelligent Robotics and Autonomous Agents*, Second Edition

OPIEKUN PRZEDMIOTU (IMIE, NAZWISKO, ADRES E-MAIL)

dr inż. Jarosław Drapala, jaroslaw.drapala@pwr.edu.pl